

Nr 363.

Av herr **Johnsson** i Stockholm, om *skattefrihet intill en viss gräns för gåvor till sociala hjälpinstitutioner.*

Vid sidan om och ofta i intimaste samarbete med de av stat och kommun bedrivna verksamheterna för att hjälpa människor i förekommande nödlägen arbeta i vårt land en stor mängd enskilda hjälpinstitutioner i samma syfte. Många av dessa ha en lång och ärorik historia bakom sig. De ha verksamt bidragit till att öppna ögonen för en mängd sociala behov och för nödvändigheten av vittgående samhällliga hjälpinsatser. De ha ofta genom sina egna små försök visat vägen för samhället till avhjälpande av sociala missförhållanden. De ha utfört en pionjärgärning på så gott som alla även i våra dagar aktuella sociala områden.

För allt sitt arbete ha dessa institutioner tidigare varit hänvisade till frivilligt skänkta medel.

Den sociala omdaningen i vårt land under de sista årtiondena har medfört, att samhället förklarat en mängd av de uppgifter, som dessa institutioner utfört, såsom något, som samhället självt åtager sig ansvaret för. I många fall har detta icke inneburit, att de enskilda organisationerna avkopplats från sin gärning men väl att de nu kunnat få samhällets ekonomiska bistånd genom anslag, avgifter, statsbidrag m. m. Stat och kommun ha funnit det vara med sin fördel förenligt, att institutionerna fått fortsätta sin gärning. Man har räknat som en tillgång den människokärlek och den vilja till tjänst och offer, som varit till finnandes hos dem. De ha också avlastat en hel del bekymmer och arbete för det allmänna.

Dessa institutioner bedriva emellertid därutöver en mängd verksamheter, för vilkas finansiering de icke erhålla något samhällsstöd men vilka ändå äro av stor betydelse för samhället och enskilda människor. Dessa verksamheter äro helt beroende av enskildas gåvomedel. Med en utomordentlig villighet ha enskilda stött dem med större eller mindre gåvor.

En markerad ändring har inträtt under de sista åren, särskilt det sista, icke i människors vilja att ge men väl i deras förmåga. Ständigt upprepas det vid företagna insamlingar, att gåvogivarna klaga: »Vi kunna icke längre ge som förr. Skatterna och dyrtiden göra det omöjligt.» Och särskilt återkommer ett argument: »Vi få betala skatt också på det vi skänka bort, därför ge vi ingenting.»

Då dessa förhållanden säkerligen komma att länge vara för handen, ho-

tas mycket av detta så betydelsefulla enskilda hjälparbete med ett alltmer sinande gåvotillflöde.

Situationen skulle vara väsentligt annorlunda, om gåvogivare finge i deklARATIONEN av sina inkomster intill en viss gräns göra avdrag för gåvor, som skänkts till sådana enskilda hjälporganisationer. Många av dessa organisationer äro ju befriade från att erlægga arvsskatt. Gåvor, som komma dem tillhanda efter givarens död, äro alltså undandragna skatt. Det kan då synas inkonsekvent, att den, som till samma ändamål giver medan han lever, får betala skatt därför.

I vissa stater i USA lär den ordningen gälla, att ända intill 10 % av inkomsten får avdragas från skattebeläggning om det kan styrkas, att beloppen skänkts till enskilda sociala institutioner.

För förhållandena i vårt land skulle det vara av en utomordentlig hjälp, om t. ex. 5 % av inkomsten kunde bli skattefri under liknande villkor. Då det endast är ett fåtal människor, som för den ringa lättnad i skattebördan som detta innebär kunna väntas ge gåvor till en institution, skulle det allmännas förluster i skatter bli synnerligen små. Men det skulle utan tvivel i hög grad stimulera åtskilliga till att lämna gåvor, som de nu av principskäl avstå från att ge.

De institutioner, som skulle kunna komma i fråga för åtnjutande av en sådan förmån, måste väl på något sätt utväljas och auktoriseras av Kungl. Maj:t, så att garanti föreläge, att detta samhällets avstående från skatt komme verkligt samhällsgagnande verksamheter till godo genom de skänkta större gåvorna. Möjligen kunde gränsen dragas, där den nu går mellan institutioner, som åtnjuta skattefrihet för gåvor och testamenten, och sådana som icke ha denna förmån.

Riktigheten av gjorda avdrag borde styrkas genom att institutionerna aviserade taxeringsnämnderna.

Med stöd av vad jag sålunda anfört får jag hemställa,

att riksdagen ville för sin del uttala sin anslutning till förslaget om skattefrihet för gåvor till enskilda sociala hjälpinstitutioner intill en viss gräns och hemställa hos Kungl. Maj:t att inkomma till riksdagen med utredning och förslag i ärendet.

Stockholm den 26 januari 1951.

Joh. W. Johnsson
i Stockholm.
